

ปัจจัยด้านบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
คุณธรรมของผู้เรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2*

ADMINISTRATIVE ROLE FACTORS OF SCHOOL ADMINISTRATORS
AFFECTING STUDENTS' MORALITY IN SCHOOLS UNDER
PHETCHABURI PRIMARY EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 2

กิริติ ภูมร

Keerati Phumorn

สมศักดิ์ สุทธิรักษ์

Somsak Suphirak

มหาวิทยาลัยเจ้าพระยา

Chaopraya University, Thailand

E-mail: keeratipumorn4008@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 2) ศึกษาระดับคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา และ 4) สร้างสมการพยากรณ์ที่เกิดจากปัจจัยด้านบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างคือผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำนวน 397 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง แบบแบ่งชั้นตามขนาดของสถานศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า บทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนระดับคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาโดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน จากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่าบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา แตกต่าง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.89 โดยมีตัวแปรด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้านการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร ด้านการ

* Received 20 June 2020; Revised 15 July 2020; Accepted 20 July 2020

ประเมินผลการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ และด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชน ที่ร่วมกันทำนุบำรุงคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 สามารถอธิบายการผันแปรของระดับคุณธรรมผู้เรียนได้ร้อยละ 84

คำสำคัญ: ปัจจัยด้านบทบาทในการบริหาร, ผู้บริหารสถานศึกษา, คุณธรรมของผู้เรียน

Abstract

This article aimed to: 1) to study the level of administrative role factors of school administrators under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2, 2) to studies the level of students' morality in schools, 3) to study the relationship between the administrative roles of school administrators and the students' morality in schools and 4) to create predictions from administrative role factors of school administrators affecting students' morality in schools 2. Is a quantitative research. Collecting the data from 397 administrators and teachers of Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2. The research instrument was a questionnaire constructed. were used to collected the data. Data were analysed with percentage, means, standard deviation and Stepwise Multiple Regression Analysis. The results was found that, The overall of administrative role factors of school administrators under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2 were at a high level. When considered in each aspect, it was found that all aspects also had a high level. In general, the educational roles of school administrators had a high level of positive relationship and students' morality in schools under Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2 was statistically significant at the 0.01 which was equal to 0.89. These variables include the learning process, management curriculum, creation and development, the evaluation of learning, the teaching and learning resources, and the cooperation with Community that jointly predict the merit of learners in educational institutions Under the Phetchaburi Primary Educational Service Area Office 2, with statistical significance .01. All 5 variables can explain the variation of the moral level of learners by 84 percent.

Keywords: Administrative Role Factors of School Administrators, Administrators, Students' Morality

บทนำ

การพัฒนาการศึกษาตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 10 มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาพื้นฐานให้แก่ผู้เรียน 4 ด้าน คือ มีทัศนคติที่ถูกต้องต่อบ้านเมือง มีพื้นฐานชีวิตที่มั่นคงมีคุณธรรม มีงานทำและมีอาชีพและการเป็นพลเมืองดี (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2, 2562) ซึ่งมีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – พ.ศ.2580) ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ที่ส่งเสริมการบูรณาการเรื่องความซื่อสัตย์ วินัย คุณธรรม จริยธรรม ในการจัดการเรียนการสอนของสถานศึกษา โดยให้สถานศึกษาสอดแทรกการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และการมีจิตสาธารณะเข้าไปในทุกสาระวิชาและในทุกกิจกรรม รวมทั้งปรับสภาพแวดล้อมทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาให้เอื้อต่อการมีคุณธรรม จริยธรรม และจิตสาธารณะ รวมถึงการรักษาขนบธรรมเนียม และประเพณีอันดีงาม (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561) เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับแผนยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี (พ.ศ. 2561 – พ.ศ. 2580) ซึ่งมุ่งเน้นการนำคุณธรรมและจริยธรรมมาใช้ในการกระบวนการเรียนการสอนในสถานศึกษา เนื่องจากสภาพการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วของกระแสสังคม เศรษฐกิจและวัฒนธรรมตลอดจนเทคโนโลยีที่อำนวยความสะดวกและทันสมัยขึ้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้อาจทำให้ผู้เรียนเกิดความสับสนในวิถีชีวิตของตนเอง ไม่ตระหนักถึงคุณธรรม และจริยธรรมในตนเองส่งผลให้ผู้เรียนเกิดพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ได้ อาทิ มีค่านิยมที่ไม่สมควร ขาดวินัยต่อตนเอง และมีคุณธรรมในตนเองลดลง ซึ่งอาจส่งผลเสียต่อตัวผู้เรียนและสามารถก่อตัวลุกลามร้ายแรงจนกลายเป็นปัญหาของสังคมได้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 เป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานกระทรวงศึกษาธิการ มีภารกิจรับผิดชอบการบริหารจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้เป็นไปตามนโยบายและมาตรฐานการศึกษาให้แก่ประชากรวัยเรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่รับผิดชอบครอบคลุมในพื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอยาง่าง อำเภอชะอำ อำเภอบ้านลาด และอำเภอแก่งกระจาน มีโรงเรียนในสังกัดจำนวน 123 โรงเรียน จำแนกเป็นสถานศึกษาขนาดใหญ่จำนวน 2 แห่ง สถานศึกษาขนาดกลางจำนวน 44 แห่ง และสถานศึกษาขนาดเล็กจำนวน 77 แห่ง มีนักเรียนในสังกัดจำนวน 15,485 คน และมีผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำนวน 1,620 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2, 2562) เกิดสภาพปัญหานักเรียนมีคุณธรรมและจริยธรรมในตนเองลดลง ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาลุกลามจนกลายเป็นปัญหาของสังคมได้ในอนาคต จากข้อมูลสถิติของสถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเพชรบุรี ประจำปี 2561 พบว่า มีเด็กและเยาวชนวัยเรียนที่ถูกดำเนินคดี จำนวน 119 คน โดยคดีที่พบมากที่สุดคือ คดีชีวิตและร่างกาย คดียาเสพติดให้โทษ คดีทรัพย์ และคดีเพศตามลำดับ (สถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเพชรบุรี, 2561) ด้วยเหตุนี้สถานศึกษาจึงต้องมีการอบรมขัดเกลาให้ผู้เรียนได้

ตระหนักถึงสภาพคุณงามความดี และมีคุณธรรมจริยธรรมในตนเอง ซึ่งหน้าที่ของสถานศึกษาที่กล่าวมานั้นสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาไว้ในมาตรา 6 ว่า “ การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญาความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (กระทรวงศึกษาธิการ, 2543) เป็นไปในทิศทางเดียวกันกับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานและกระทรวงศึกษาธิการที่เร่งรัดปฏิรูปการศึกษาไทยที่ยึดคุณธรรมนำความรู้ ทั้งนี้เพื่อพัฒนาให้คนไทยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของการเรียนรู้ สร้างความตระหนักและมุ่งเน้นปลูกฝังในจิตใจของเยาวชนไทยนั้นได้แก่ คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ได้แก่ ความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจ ให้เป็นวิถีของคนในสถานศึกษาหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา และสามารถพัฒนาบรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่ดีให้เหมาะสมในการพัฒนาจิตใจของเด็กและเยาวชนไทย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551)

จากนโยบายและสภาพปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นนั้นเห็นได้ว่าสถานศึกษามีส่วนสำคัญในการจัดระบบการเรียนการสอน และอบรมขัดเกลาพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้คู่คุณธรรมเป็นพลเมืองดีของสังคม สามารถดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ในการนี้ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้มีอิทธิพลต่อการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษา การบริหารสถานศึกษานั้นต้องวางแผนการดำเนินงานอย่างชัดเจนและเป็นระบบ ทั้งนี้ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีอุดมการณ์แน่วแน่คิดบริหารงาน มีวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล อีกทั้งยังเป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคลากรและนักเรียน ส่งผลให้การจัดระบบการศึกษาเกิดผลผลิตที่ดีและส่งผลดีต่อสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อพัฒนาผู้เรียนและสถานศึกษาให้เกิดความก้าวหน้ามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่สูงขึ้น ซึ่งบทบาทสำคัญในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเกิดประสิทธิภาพสูงสุดนั้น พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ได้กล่าวถึงแนวทางการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ 7 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ คือ การส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้สอนประยุกต์ความรู้เพื่อปลูกฝังคุณธรรมที่ดีงามในการจัดการเรียนการสอน 2) ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ คือ การส่งเสริมและสนับสนุนสื่อการเรียนรู้อื่นๆ ให้เพียงพอและสนับสนุนให้จัดการเรียนการสอนโดยใช้แหล่งเรียนรู้ 3) ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ คือ สนับสนุนให้มีการประเมินผลความรู้คู่คุณธรรม อย่างต่อเนื่อง 4) ด้านการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร คือ การจัดทำสาระของหลักสูตรเพื่อให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ 5) ด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชน คือ การประสานงาน สร้างความร่วมมือกับชุมชน เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียน 6) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ คือ ส่งเสริมและสนับสนุน ให้ครูผู้สอนทำวิจัยเพื่อแก้ไขปัญหา และนำผลไปพัฒนาผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ และ 7) ด้านการพัฒนาบุคลากร คือ การพัฒนาบุคลากร

ให้มีความสามารถในการจัดการเรียนรู้คู่คุณธรรม (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, 2542) ทั้งนี้ผู้บริหารที่ติดต้องรู้จักเลือกวิธีการบริหารที่กล่าวมาด้วยความเหมาะสมมีประสิทธิภาพ มีเป้าประสงค์เพื่อเสริมสร้างคุณธรรมแก่ผู้เรียนให้เป็นบุคคลที่มีความรู้เปี่ยมด้วยคุณธรรมเป็นคนดีของสังคมไทย และสามารถดำรงชีวิตในสังคมยุคปัจจุบันอย่างมีความสุขตามหลักคุณธรรมที่กระทรวงศึกษาธิการประกาศ ให้สถานศึกษาทุกแห่งต้องปลูกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ โดยเริ่มใช้เต็มรูปแบบในปีการศึกษา 2550 คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เป็นคนดี มีความรู้ และอยู่ดีมีสุข ก้าวสู่สังคมคุณธรรม นำความรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) อันประกอบด้วย 8 ประการ ได้แก่ ประการที่ 1) ความขยัน คือ ความตั้งใจเพียรพยายามทำหน้าที่การงานอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ อดทน ไม่ท้อถอยเมื่อพบอุปสรรค ประการที่ 2) ความประหยัด คือ การรู้จักเก็บออมถนอมใช้ทรัพย์สินสิ่งของให้เกิดประโยชน์คุ้มค่า ไม่ฟุ่มเฟือย ฟุ้งเฟ้อ เป็นผู้ที่ดำเนินชีวิตเรียบง่าย ประการที่ 3) ความซื่อสัตย์ คือ ประพฤติตรงไม่เอินเอียงทั้งต่อหน้าที่ ต่อวิชาชีพ รับผิดชอบต่อตนเองและปฏิบัติอย่างเต็มที่ถูกต้อง ประการที่ 4) ความมีวินัย คือ การยึดมั่นในระเบียบแบบแผน ข้อบังคับและข้อปฏิบัติของตนเองและมีวินัยต่อสังคม ประการที่ 5) ความสุภาพ คือ เรียบร้อย อ่อนโยน ละมุนละม่อม มีกิริยามารยาทที่ดีงาม มีสัมมาคารวะ เป็นผู้ที่อ่อนน้อมถ่อมตนตามสถานภาพและกาลเทศะ ประการ ที่ 6) ความสะอาด คือ ปราศจากความมัวหมอง ทั้งกาย ใจ และสภาพแวดล้อม ความผ่องใส เป็นที่เจริญตา แก่ผู้พบเห็น ประการที่ 7) ความสามัคคี คือ ความพร้อมเพรียงกัน ความกลมเกลียวกัน ความปรองดองกัน ร่วมใจกันปฏิบัติงานให้บรรลุผลตามที่ต้องการ และประการที่ 8) ความมีน้ำใจ คือ ความจริงใจที่ไม่เห็นแก่เพียงตัวเองหรือเรื่องของตัวเอง ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน เป็นผู้ให้และผู้อาสาช่วยเหลือสังคม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) โดยสถานศึกษามีหน้าที่โดยตรงในการให้ความรู้ ปลูกฝังและดำเนินการสร้างคุณธรรมให้เกิดขึ้นแก่ผู้เรียน ผู้บริหารสถานศึกษานับว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งต่อการบริหารงานสถานศึกษาในการผลิตผู้เรียนที่มีความรู้และมีคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการผ่านกระบวนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 7 ด้าน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณธรรมของผู้เรียนได้ตรงจุดอย่างเป็นระบบส่งผลให้ผู้เรียนมีความรู้คู่คุณธรรมสามารถเติบโตเป็นพลเมืองที่ดีของชาติสืบไป

จากความสำคัญและความจำเป็นข้างต้นแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษานั้นมีบทบาทสำคัญ ต่อการพัฒนาคุณธรรมผู้เรียน ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีกระบวนการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ ก่อให้เกิดคุณธรรมในตนเองของผู้เรียน ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยในฐานะบุคลากรทางการศึกษาสังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จึงมีความตั้งใจที่จะศึกษาเรื่อง ปัจจัยด้านบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี

เขต 2 เพื่อเป็นข้อมูลความรู้ในการวางแผนพัฒนาและแก้ไขระบบการพัฒนาคุณธรรมผู้เรียนให้มีประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประสิทธิผลอย่างเป็นระบบสู่สถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2
2. เพื่อศึกษาระดับคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณธรรมของผู้เรียน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2
4. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ที่เกิดจากปัจจัยด้านบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยด้านบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยในครั้งนี้ได้ศึกษาปัจจัยด้านบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยมีขอบเขตของเนื้อหา ดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ใช้หลักการบริหารสถานศึกษา ในการปฏิรูปการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นสำคัญตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ซึ่งจำแนกออกเป็น 7 ด้าน คือ การจัดกระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ การประเมินผลการเรียนรู้ การสร้างและการพัฒนาหลักสูตร การสร้างความร่วมมือกับชุมชน การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และการพัฒนาบุคลากร (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, 2542)

1.2 คุณธรรมผู้เรียน ใช้หลักคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา และกระทรวงศึกษาธิการ จำแนกออกเป็น 8 ด้าน คือ ความขยัน ความประหยัด ความมีวินัย ความซื่อสัตย์ ความสุภาพ ความสะอาด ความสามัคคี และความมีน้ำใจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

2. ด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การวิจัยในครั้งนี้มีกลุ่มประชากรได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 119 คน และครูผู้สอนจำนวน 1,501 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 1,620 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2, 2562) จากนั้นกำหนดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie, R. V. & Morgan, D. W., 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 91 คน และครูผู้สอน จำนวน 306 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 397 คน จากนั้นสุ่มโดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาด ของสถานศึกษา โดยใช้วิธีการเทียบสัดส่วนจำนวนผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในแต่ละสถานศึกษาแล้วจึงสุ่มกลุ่มตัวอย่างแต่ละโรงเรียนโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1. เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Check List) ใช้สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพเบื้องต้นของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ตำแหน่ง ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของสถานศึกษา

3.2. แบบประเมินระดับปัจจัยด้านบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมผู้เรียน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

3.3 แบบประเมินระดับคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของผู้เรียน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale)

4. ขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

4.1 ศึกษาแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยด้านบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา และคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของผู้เรียน แล้วกำหนดรูปแบบและโครงสร้างของแบบสอบถาม

4.2 กำหนดพฤติกรรมบ่งชี้ให้ครอบคลุมนิยามตัวแปรและนำมาจัดทำเป็นข้อกระทงคำถามสำหรับการวิจัยโดยผ่านคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา

4.3 นำกระทงคำถามที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา (Content Validity) ของข้อกระทงคำถามแล้วหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (Index of Item Objective Congruence: IOC) โดยเลือกข้อคำถามที่มีค่าตั้งแต่ 0.60 - 1.00 ซึ่งถือว่าเป็นข้อคำถามที่มีความเหมาะสม ได้กระทงคำถามระดับปัจจัยด้านบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมผู้เรียน จำนวน 46 ข้อ และกระทงคำถามระดับคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของผู้เรียน จำนวน 32 ข้อ

4.4 แก้ไขข้อกระทงคำถามแล้วจัดแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและอาจารย์ที่ปรึกษา

4.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนของโรงเรียนที่มีการจัดการเรียนร่วมในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จำนวน 30 คน

4.6 นำแบบสอบถามที่รับกลับคืนมา ตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยง (Reliability) โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -coefficient) ของ Cronbach (Cronbach, L. J., 1990) ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม ด้านปัจจัยด้านบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมผู้เรียน เท่ากับ 0.94 และ ระดับคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการของผู้เรียน เท่ากับ 0.97

4.7 ปรับปรุงข้อกระทงคำถามในด้านการใช้ภาษาให้มีความเหมาะสมและถูกต้อง โดยผ่านการแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 วิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามสถิติที่ใช้ได้แก่ จำนวน (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage)

5.2 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 “เพื่อศึกษาระดับปัจจัยในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2” สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นนำคะแนนเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

5.3 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 “เพื่อศึกษาระดับคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2” สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นนำคะแนนเฉลี่ยไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ แล้วนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

5.4 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 3 “เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2” สถิติที่ใช้ได้แก่ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product - Moment Correlation Coefficient) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยกับเกณฑ์ของชูศรี วงศ์รัตน์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550) แล้วนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปแบบตารางประกอบคำอธิบาย

5.5 วิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อที่ 4 “เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ที่เกิดจากปัจจัยด้านบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมของผู้เรียนใน

สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2” สถิติที่ใช้ได้แก่ การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบมีขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อเลือกตัวพยากรณ์ที่ดีที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยด้านบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 พบว่า สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 266 คน คิดเป็นร้อยละ 67.00 โดยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี จำนวน 137 คน คิดเป็นร้อยละ 34.51 มีตำแหน่งเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 91 คน คิดเป็นร้อยละ 22.92 และเป็นครูผู้สอน จำนวน 306 คน คิดเป็นร้อยละ 77.08 มีประสบการณ์ในการทำงาน 11 – 20 ปี มากที่สุด จำนวน 217 คน คิดเป็นร้อยละ 54.66 ส่วนมากปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 194 คน คิดเป็นร้อยละ 48.87 โดยสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ ดังนี้

1. บทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.85$, S.D. = 0.51) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยพิจารณาจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.73) รองลงมาเป็นด้านการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.67) ด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชน อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.94$, S.D. = 0.67) ด้านการพัฒนาบุคลากร อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.73) ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.86$, S.D. = 0.72) ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, S.D. = 0.71) และด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.48$, S.D. = 0.53) อยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

2. คุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยพิจารณาจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความสามัคคี ($\bar{X} = 3.97$, S.D. = 0.68) รองลงมาเป็นด้านความมีน้ำใจ ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.67) ด้านความขยัน ($\bar{X} = 3.88$, S.D. = 0.73) ด้านความประหยัด ($\bar{X} = 3.83$, S.D. = 0.75) ด้านความสะอาด ($\bar{X} = 3.80$, S.D. = 0.59) ด้านความมีวินัย ($\bar{X} = 3.78$, S.D. = 0.75) ด้านความซื่อสัตย์ ($\bar{X} = 3.73$, S.D. = 0.67) และด้านความสุภาพ ($\bar{X} = 3.55$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า โดยภาพรวมระหว่างบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ($X_{รวม}$) กับคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ($Y_{รวม}$) พบว่า บทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.89

4. ผลการสร้างสมการพยากรณ์ที่เกิดจากปัจจัยด้านบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า มีตัวแปรด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ (X_1) ด้านการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร (X_4) ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ (X_3) ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ (X_2) ด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชน (X_5) ที่ร่วมกันทำนายคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) ซึ่งตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปร สามารถอธิบายการผันแปรของระดับคุณธรรมผู้เรียนได้ร้อยละ 84 ($R^2 = 0.84$) สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบได้ดังต่อไปนี้

$$\hat{Y} = 0.47 + 0.26 (X_1) + 0.19 (X_4) + 0.18 (X_3) + 0.15 (X_2) + 0.10 (X_5)$$

เขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังต่อไปนี้

$$\hat{Z}_y = 0.39 Z_{X1} + 0.26 Z_{X4} + 0.20 Z_{X3} + 0.23 Z_{X2} + 0.13 Z_{X5}$$

อภิปรายผล

จากสรุปผลการวิจัยเรื่อง ปัจจัยด้านบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรม ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 สามารถอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. บทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าผู้บริหารสถานศึกษาได้มีบทบาทสำคัญในการเข้ามามีส่วนร่วมสนับสนุนและส่งเสริมให้นักเรียนมีสมรรถนะสำคัญ มีความรู้คู่คุณธรรม ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีด้านคุณธรรมจริยธรรม แนะนำให้ครูผู้สอนสอดแทรกคุณธรรม และปลูกฝังคุณธรรมในเนื้อหาสาระและกิจกรรมการเรียนรู้ เชิญวิทยากรที่เชี่ยวชาญด้านคุณธรรมมาให้ความรู้แก่ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ จัดการประเมินผลการปฏิบัติงานด้านคุณธรรมผู้เรียนทั้งด้านคุณภาพและด้านปริมาณโดยเปรียบเทียบมาตรฐานและค่านิยมที่กำหนดไว้ นำคุณลักษณะที่พึงประสงค์และคุณธรรมผู้เรียนมาเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดทิศทาง พันธกิจ และเป้าประสงค์ของ

สถานศึกษา เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมและร่วมวางแผนพัฒนาคุณธรรมผู้เรียน ร่วมทำกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์กับชุมชน สร้างความรู้ความเข้าใจการวิจัยคุณธรรมผู้เรียนโดยเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ครูผู้สอน จัดการอบรมสัมมนาและการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการให้ครูผู้สอนปรับเปลี่ยนแนวคิด สร้างความตระหนัก มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะประสบการณ์ สามารถดำเนินงานด้านคุณธรรมผู้เรียนได้อย่างหลากหลายและมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อุไรวรรณ เดชาสิทธิ์ ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ได้สรุปว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทในการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมนักเรียนในสถานศึกษาในระดับมากนั้น เป็นเพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักถึงความสำคัญในการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรมให้กับนักเรียน โดยนอกจากการส่งเสริมการจัดการเรียนการสอนของครูในด้านวิชาการแล้วยังต้องมีหน้าที่อบรมสั่งสอนและปลูกฝังให้ผู้เรียนมีคุณธรรมควบคู่กันไปด้วย การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การใช้สื่อการเรียนรู้ การประเมินผลที่หลากหลาย การเชิญวิทยากรมาให้ความรู้และความร่วมมือจากชุมชนจะช่วยพัฒนาระดับคุณธรรมของนักเรียนให้สูงขึ้นได้ (อุไรวรรณ เดชาสิทธิ์, 2560)

2. คุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 2 โดยรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยพิจารณาจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านความสามัคคี รองลงมาเป็นด้านความมีน้ำใจ ด้านความขยัน ด้านความประหยัด ด้านความสะอาด ด้านความ มีวินัย ด้านความซื่อสัตย์ และด้านความสุภาพ ตามลำดับ ทั้งนี้เป็นเพราะว่า ผู้บริหารสถานศึกษาได้พัฒนา ให้การศึกษาสร้างคุณธรรมนำความรู้สู่การปฏิรูปสังคมไทยให้เป็นสังคมอยู่เย็นเป็นสุข อยู่ร่วมกันอย่างสมานฉันท์ เพื่อพัฒนาให้ผู้เรียนมีคุณธรรมโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ สร้างความตระหนักและสำนึกในการปลูกฝังคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ คือ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคีมีน้ำใจ โดยส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนการสอนโดยการสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้กับผู้เรียนอยู่เสมอ ผู้บริหารปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ให้กับครู บุคลากร และนักเรียน ส่งผลให้ผู้เรียนเห็นเป็นแบบอย่างและสามารถปฏิบัติตามได้อย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้กำหนดคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ตลอดจนความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีประชาธิปไตย ให้เป็นวิถีของคนในสถานศึกษา หรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญพริษฐ์ เหลืองอุ่มพล ผลการวิจัยพบว่า การพัฒนาคุณธรรมผู้เรียนโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า ความสะอาดอยู่ในอันดับสูงสุด รองลงมาคือ ความสามัคคี ความมีน้ำใจ และความประหยัด ตามลำดับ (บุญพริษฐ์ เหลืองอุ่มพล, 2558) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมเกียรติ แถวไรสง ผลการวิจัยพบว่า คุณธรรมจริยธรรม ตามคุณลักษณะ อันพึงประสงค์ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทาง

ศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก (สมเกียรติ แถวโธสง, 2560)

3. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณธรรม ของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า โดยภาพรวมระหว่างบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา (Xรวม) กับคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 (Yรวม) พบว่า บทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.89 เป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดทั้งนี้อาจเนื่องจากว่าเมื่อผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญ ใส่ใจและหาแนวทาง ในการพัฒนา ปรับปรุงกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้กับผู้เรียนได้มีคุณธรรม จริยธรรมส่วนบุคคลที่สูงขึ้นเห็นความสำคัญของหลักคุณธรรม และจริยธรรมของบุคคล รวมทั้งเปิดโอกาสให้ชุมชน และบุคลากรมีส่วนร่วมในการส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนาคุณธรรมของผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ ส่งผลให้ผู้เรียนมีคุณธรรมสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญพริษฐ์ เหลืองอุ่มพล ผลการวิจัยพบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการพัฒนาผู้เรียน ด้านคุณธรรม มีความสัมพันธ์ทางบวกในทิศทางเดียวกันในระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (บุญพริษฐ์ เหลืองอุ่มพล, 2558)

4. ผลการสร้างสมการพยากรณ์ที่เกิดจากปัจจัยด้านบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า มีตัวแปรด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ (X_1) ด้านการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร (X_4) ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ (X_3) ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ (X_2) ด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชน (X_5) ที่ร่วมกันทำนายคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) ซึ่งตัวแปรทั้ง 5 ตัวแปร สามารถอธิบายการผันแปรของระดับคุณธรรมของผู้เรียนได้ร้อยละ 84 ($R^2 = 0.84$) สามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบได้ดังต่อไปนี้ $\hat{Y} = 0.47 + 0.26(X_1) + 0.19(X_4) + 0.18(X_3) + 0.15(X_2) + 0.10(X_5)$ เขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังต่อไปนี้ $\hat{Z}_y = 0.39 Z_{X_1} + 0.26 Z_{X_4} + 0.20 Z_{X_3} + 0.23 Z_{X_2} + 0.13 Z_{X_5}$ มีตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อตัวแปรตามจำนวน 5 ตัวแปร จาก 7 ตัวแปร ได้แก่ ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้านการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ ด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชนที่ร่วมกันทำนายคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ได้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรุณา ภูมะณี ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก

ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุดได้แก่ ปัจจัยด้านการปฏิบัติตามนโยบาย (X_4) รองลงไปได้แก่ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (X_3) ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน (X_2) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางการศึกษา (X_1) และปัจจัยด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (X_5) และสามารถพยากรณ์ปัจจัยการบริหารโดยภาพรวม ได้ร้อยละ 70.60 (กรุณา ภู่มะลิ, 2557) ในส่วนของด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาบุคลากรที่ไม่สามารถนำมารวมในการทำนายคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ได้นั้นอาจเนื่องมาจากว่าในการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ นั้นอาจมุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนมากกว่าในส่วนของด้านคุณธรรมและในด้านการพัฒนาบุคลากร นั้นอาจมุ่งเน้นพัฒนา ที่ตัวบุคลากรและครูมากกว่าตัวผู้เรียนซึ่งอาจจะส่งผลกับตัวผู้เรียนในทางอ้อม โดยมุ่งหวังว่าเมื่อบุคลากร มีคุณธรรมแล้วจะส่งผลให้มีการถ่ายทอดสู่ผู้เรียนให้มีคุณธรรมตามไปด้วย ดังนั้นบุคลากรจึงได้รับการพัฒนาคุณธรรมจากผู้บริหารโดยตรงมากกว่าตัวผู้เรียน ซึ่งครูทุกคนมีความสามารถในการถ่ายทอดหรือปลูกฝังผู้เรียนแตกต่างกัน จึงส่งผลให้ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ และด้านการพัฒนาบุคลากรไม่สามารถนำมารวมในการทำนายคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา เพชรบุรี เขต 2 ได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรุณา ภู่มะลิ ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนขนาดเล็ก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีอำนาจพยากรณ์ที่ดีที่สุดได้แก่ ปัจจัยด้านการปฏิบัติตามนโยบาย (X_4) รองลงไปได้แก่ ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม (X_3) ปัจจัยด้านการจัดการเรียนการสอน (X_2) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำทางการศึกษา (X_1) และปัจจัยด้านการจัดสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (X_5) และสามารถพยากรณ์ปัจจัย การบริหารโดยภาพรวม ได้ร้อยละ 70.60 (กรุณา ภู่มะลิ, 2557)

สรุป/ข้อเสนอแนะ

บทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมาก และมีระดับคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา โดยรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษาโดยภาพรวมระหว่างบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา พบว่าบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกในระดับสูงกับคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.89 ผลการสร้างสมการพยากรณ์ที่เกิดจากปัจจัยด้านบทบาทในการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณธรรมของผู้เรียนในสถานศึกษา พบว่า มีตัวแปรด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้านการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร ด้านการประเมินผลการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอน

และแหล่งเรียนรู้ และด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชนที่ร่วมกันทำนายคุณธรรมของผู้เรียน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ได้ร้อยละ 84

ข้อเสนอแนะ

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ควรมีการแต่งตั้ง คณะกรรมการประเมินผลบาทของผู้บริหารสถานศึกษาทุกแห่งในด้านการส่งเสริมคุณธรรมของ ผู้เรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการพัฒนาแนวทางการ พัฒนาคุณธรรมของผู้เรียนให้มีคุณภาพมากขึ้น

2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2 ควรมีการพัฒนา ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ด้านสื่อการเรียนการสอนและแหล่งเรียนรู้ ด้านการประเมินผลการ เรียนรู้ด้านการสร้างและการพัฒนาหลักสูตร ด้านการสร้างความร่วมมือกับชุมชน เพราะปัจจัย เหล่านี้สามารถส่งผลให้คุณธรรมของผู้เรียนสูงขึ้นได้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2543). การปฏิรูปการเรียนรู้ของกระทรวงศึกษาธิการ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2550). 8 คุณธรรมพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา.
- กรุณา ภู่มะลิ. (2557). ปัจจัยการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพของโรงเรียนขนาดเล็กในภาค ตะวันออก. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการจัดการเพื่อการพัฒนา. มหาวิทยาลัยราชภัฏราชชนรินทร์.
- ชูศรี วงศ์รัตน์. (2550). เทคนิคการใช้สถิติเพื่อการวิจัย. (พิมพ์ครั้งที่ 10). นนทบุรี: ไทย เนรมิต.
- บุญพริษฐ์ เหลืองอุ่มพล. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการ พัฒนาคุณธรรมผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหาร การศึกษา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542). ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก หน้า 7 (19 สิงหาคม 2542).
- สถานพินิจคุ้มครองเด็กและเยาวชนจังหวัดเพชรบุรี. (2561). รายงานประจำปี. เพชรบุรี: กลุ่ม งานคดี.
- สมเกียรติ แฉวโงสง. (2560). การศึกษาคุณธรรม จริยธรรม ตามคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของนักเรียนโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. ชัยภูมิ: ศึกษาธิการจังหวัดชัยภูมิ.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2551). กรอบทิศทางการพัฒนาการศึกษา ในช่วง
แผนพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554).
กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. (2562). แผนปฏิบัติการสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเพชรบุรี เขต 2. เพชรบุรี: กลุ่มนโยบายและแผน.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). ยุทธศาสตร์ชาติ
ระยะ 20 ปี พ.ศ. 2561 - 2580. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการ
พัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ.
- อุไรวรรณ เตชาสิทธิ์. (2560). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม
นักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครศรีธรรมราช เขต 2. ใน
วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยราช
ภัฏนครศรีธรรมราช.
- Cronbach, L. J. (1990). Essentials of psychological testing. (5th ed.). New York:
harper collins publishing.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research
Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.